

Naročnina

naša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.

Posamezna številka 1 Din

UREDNIŠTVO — UPRAVA:
pri g. Jos. Benko v M. Soboti
telefon številka 8.

Štev. rač. poštne hran. 12.549

izhaja vsake nedelje

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov

Na oglasni strani; cela stran 600
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 15 Din
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust

UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murški Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

IV. LETO

Murska Sobota, 1. decembra 1935.

ŠTEV. 48

Prvi december

Prvi december 1918. leta je mejnik v naši zgodovini. Ta dan smo južni Slovani od sebe vrgli okove, vzravнали hrbte in ponosno pogledali k soncu, do katerega stoletja in stoletja nismo imeli pravice... V roke našega blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Uedinitelja, smo položili sveto prisego, da hočemo braniti domovino, iz katere smo pregnali tujca, ki jo je oskrnjeval in zaničeval. Prvi december pa ni le praznik naše svobode, temveč je svetel dan vsega jugoslovanskega naroda, dan prisega, da hočemo zopet postati eno. Kar so čutili Srbi, Hrvati in Slovenci v svojem srcu, kar so potrdili skozi vsa stoletja z krvjo, je našlo v prvem decembru svoj obraz, ki se je vsemu svetu ponosno in kljubovalno postavil naproti. Četudi smo bili dolgo ločeni, niso nam mogli naši stari gospodarji vcepiti novo miselnost, ki nas bi odtujila in nas zaslepila, da ne bi videli drugega pred sabo, kot njihove pete! Mogoče se je baš iz tega porajala naša zavest, da se nam hoče nekaj oropati, kar je našega in samo našega, preprečevati naša dejanja, ki so stremela po naši sreči, ubiti dušo in srce, da ne bi čutilo krivice, ne žalosti in zaničevanja. Miniti so morala stoletja in stoletja in skoro smo se navadili svoje žalostne usode. Krik o maščevanem Kosovem nas je prebudil iz otopelosti. Bila je prva iskra plašnega upanja, da se mogoče že poraja nekje zarja, ki nam bo oslepila le noči vajene oči. Leta 1914. pa je naš narod prvič padel pod križ svojega hotenja... Protičloveški in protinaravni so bili nameni onih, ki so zanetili svetovni požar. Močnejši narodi so si zaželeli novih suženj, novega človeškega blaga, ki bi ga brezsrdno izrabljali v svoje sebične namene. V Evropi naj bi zagospodoval le en narod, vsi drugi naj bi jim služili in jim bili slepo pokorni. Njih geslo je bilo: „Zmagati mora pravica!“ In pravica je zmagala. Nad grobovi naših najboljših sinov je vstala. Preromala je pot od galiških poljan, preko albanskih gora, do krfskih grobnic, preko kraškega skalovja... Ob preklinjanju po-

habljencev se je porodila, ob joku vdov in sirot, na ruševinah razrušenih domačij, na poljih, ki so štiri leta zaman čakala gospodarjeve roke... Pravica je zmagala in nam dala prvi december v vezilo! Leto 1918.

Verovali smo v naš prvi december. In še verujemo, četudi so v njega padale kaplje bridkosti. Naša svoboda, je bila njim, katerim smo iztrgali gospodarjev bič iz rok, v napotje njihovim težnjam. Ne le izvržki naroda, temveč tudi človeške družbe, so stopili v njih službo in naperili orožje na Njega, v čigar roko smo položili prisego zvestobe, novi domovini in naši skupnosti. Takrat je naš narod izpil kelih bridkosti do dna.

„Čuvajte Jugoslavijo“, je bilo Njegovo poslednje naročilo in

opomin, na Njemu storjeno obljubo leta 1918. Dogodki, ki so sledili, so naš narod postavili v veliko preizkušnjo. In še danes, po tolikih letih svobode, po tolikih žrtvah za našo nacionalno skupnost, še vedno ni one prišrčne besede, ki bi morala biti med brati. Politika se je vspela nad naša najsvetejša čustva, nas zaslepila in nas skuša odvracati drug od drugega. A še je v nas vera v prvi december in zavest, da preneha naša svoboda in naša nacionalna bitnost, ako se bi odtujili in spremenili program 1. decembra. Po tolikih bridkih izkušnjah mora plamteti v nas živa vera in prepričanje: Le v slogi je zmaga, so uspehi in blagostanje naroda in naš nedotakljivi prvi december — praznik svobode.

POLITIKA

V Ljubljani je bil sestanek banovinskega odbora J. R. Z. za dravsko banovino. Za predsednika je bil izvoljen minister dr. Anton Korošec, za podpredsednika minister dr. Krek, za tajnika bivši minister dr. Kulovec, za blagajnika pa odvetnik dr. Leskovar iz Maribora. Prihodnjo nedeljo pa bo najbrž seja banovinskega odbora J. R. Z. v Zagrebu.

Občinske volitve so bile preteklo nedeljo v nekaterih krajih Dalmacije. Zmagali so po večini pristaši dr. Mačka.

Nad 10 poslancev je zopet izstopilo iz Jevtičevega poslanskega kluba. Petnajst poslancev pa se pripravljajo, da tudi zapustijo Jevtiča in si osnujejo svoj lasten klub.

V Prelogu, Plevlju in Smederevu so bili preteklo nedeljo večji zbori, ki jih je sklicala združena opozicija. In tudi na teh zborih se je ponavljala njih stara trditev, da je edino združena opozicija upravičena in zmožna rešiti hrvatsko vprašanje. Javnost pa že nestrpno pričakuje, da bodo povedali že slednjič kaj več.

Ob udeležbi 20.000 ljudi so v Zelenjaku pri Klanjcu odkrili spomenik pesniku himne „Lepa naša domovina“, Antonu Mihanoviću Petropoljskem. Na slavnosti je govoril tudi Mačkov odposlanec, narodni poslanec Miljutin Majer.

Svojo stranko hoče ustanoviti narodni poslanec in bivši radikalni prvak dr. Voja Janjič. Ime bi ji bilo: socialno-radikalna stranka. Začet bo izdajati tudi tednik „Slobodni Gradjanin“.

„Podtikajo nam, da smo fašistični pokret, a to je samo nepoznanje fašizma in našega pokreta. Mi se ne borimo za to, da bi prišli na krmilo. Naj drugi izvojujejo stanovsko državo, pa se bomo takoj umaknili, ker bi s tem izgubili pravico obstoja.“ Tako je rekel Ljotič na zborovanju v Zaječaru.

Eden izmed voditeljev bivše madžarske stranke, dr. Peter Bata, je izjavil, da bodo vstopili vojvodinski Madžari v J. R. Z. Madžari v Vojvodini, po njegovem mišljenju, ne morejo podpirati dr. Mačka, ker se noče izjaviti v svojem stališču, napram narodnim manjšinam v Vojvodini.

Italjani so s svojim prodiranjem v Abesinijo prenehali. Temu je kriv zelo hud abesinski odpor na severni in na južni fronti, pa tudi sprememba v italjanskem vrhovnem poveljstvu, ki je ustavila vsako večjo akcijo.

Abesinski četniki, ki se skrivajo po goratih grebenih in skalnatih razrezah, ter se pojavljajo do 60 km za fronto, so Italjane na večih krajih obkolili, vojake pobili ter odvedli s seboj mnogo živeža in municije. Abesinci so ponovno zaplenili več tankov in tovornih avtomobilov.

Abesinski cesar je obiskal severno in južno fronto, imel posvetovanja z vojskovodji in se izrazil zadovoljno o položaju.

Zadnji čas se oba sovražna tabora pripravljata za velike boje, ki ne morejo več dolgo izostat, tako na

severu, kakor na jugu. Abesinska moč postaja vedno bolj vidna in vedno bolj odprna.

Askari (italjanski kolonialni vojaki) so se uprli in začeli streljati na italjansko evropsko vojaštvo. Postali so silno nezadovoljni, ker jih Italjani neprestano pošiljajo v prve vrste, dočim varčujejo z evropskimi vojaki.

Italjanski vojaški obvezniki letnikov 1901—1914, ki so bili oglašeni za nesposobne, so pozvani na ponovni nabor. Trenutno imajo Italjani pod orožjem 1.200.000 vojakov, od teh je 300.000 v Abesiniji.

Tri italjanske bataljone so iz zasede napadli Abesinci, v trenutku, ko so med čete razdeljevali kosilo. Mnogo Italjanov je obležalo na bojišču, drugi pa so se razbežali na vse strani.

Oddelek italjanske vojske se je pri Hamar-Gebu zapletel v bitko z Abesinci. Razvila se je več ur trajajoča bitka in so se morali končno Italjani umakniti z velikimi izgubami. Na bojišču so pustili okrog 1.200 mrtvih, okrog 500 Italjanov pa so Abesinci ujeli. Zaplenili so tudi 2 tanka, 43 strojnic in velike množine municije.

Mussolini je ostro protestiral v Londonu in Parizu proti nameri, da se prepove izvoz petroleja, premoga in bencina v Italijo. Če bi se to res izvedlo, bi Italija najprej izstopila iz Društva narodov, kar bi imelo za posledico tudi morebitno vojno.

Grški kralj Jurij II. se je te dni zopet vrnil v Grčijo in to po dvanaestletnem pregnanstvu. Silne množine ljudstva so vrnivšega kralja pozdravljale na vsej poti do kraljeve palače.

V Severni Braziliji je izbruhnila vojaško-komunistična revolucija. V okolici Pernambuco je prišlo do hude borbe med vladnimi in revolucionarnimi četami, ki je zahtevala na obeh straneh mnogo mrtvih in ranjenih.

Narodnosocialistično sodišče v Nemčiji hoče obsoditi meissenskega škofa dr. Leggeja in njegovega brata na 5 let robije ter denarno globo 140.000 mark (2 milijona Din) radi protizakonitega spravljavanja denarja v inozemstvo. Iste usode je bilo deležnih tudi več usmiljenk Sester krščanske ljubezni. Kulturni boj v Nemčiji zavzema vedno ostrejšje oblike.

Angleži se pogajajo z Nemci pa tudi z Rusi, v svrhu ogromnega posojila, ker ne vedo kje bi bolj dobičkanosno naložili svoj denar. Nemcem bodo zaračunali po 5 odstotkov obresti, Rusom pa po 7 in pol odstotkov. Za Nemčijo pa veljajo tudi politični pogoji: povratak v prenovljeno Zvezo narodov, ki se bi ločila od versajske mirovne pogodbe.

Japonci nameravajo proglasiti avtonomijo 5 vzhodno kitajskih provinc, kar bi pomenilo dokončno odcepitev od Kitajske. Ni izključeno, da bo Anglija, Rusija in še svobodna Kitajska skupno nastopili proti tej nameri japonske.

uradnico gdč. Linko Schöntagovo. Mlademu paru iskrene čestitke in vsa srečo v novem življenju!

ČRNO DALMATINSKO VINO

in ob petkih tudi **RIBE** se dobi v gostilni BANFI JOŽEF M. Sobota.

— **Izpitna predavanja v Murski Soboti.** Združenje obrtnikov v Murski Soboti tem potom obvešča vse pomočnike vseh strok, da urad za pospeševanje obrti v Mariboru, namerava prirediti izpitna predavanja kandidatom, ki delajo mojsterske izpite. Ker so predavanja velike važnosti za vse kandidate mojsterskih izpitov, opozarjamo vse pomočnike, da se predavanja sigurno udeležijo. Predavanje bo trajalo 3 in pol dni. Vsak dan 9. ur. Stroške nosi urad sam. Udeleženci predavanja se lahko prigrtašijo vsaki dan pri Združenju obrtnikov v Murski Soboti. — Uprava

— **Darila za Miklavža:** Družabne igre. Pripovedne knjige. Knjige za barvanje. Domino. Šah. Dobite najceneje v veliki izbiri pri **IZIDOR HAHN** trg. z papirjem M. Sobota.

— **Kolo jugoslovanskih sester** naproša vse one, ki so obljubili darove sa srečolov, naj te pošljejo do sobote gospej dr. Šumenjakovi.

— **Za rešilni avto sreskega odbora društva Rdečega križa v Murski Soboti** so darovali: Obrtna zadruga v Murski Soboti 300 Din, g. Hartner Ferdinand, predsednik občine Murska Sobota 100 Din, g. Helmer Oskar, dentist v M. Soboti 50 Din. Vsem darovalcem se odbor za plemeniti dar najiskreneje zahvaljuje.

— **Licencovanje žrebcev** bo v četrtek, dne 5. decembra ob 14. uri pri gostilni Bac v M. Soboti.

— **Seznam knjig Šentjakobske knjižnice v Ljubljani**, je na vpogled vsako nedeljo od 11—12 uri, v knjižničnih prostorih Sokolskega doma.

— **Koncert.** Vsak nastop glasbenega odseka Sokola v Murski Soboti je za nas dogodek, ker vemo, da bomo imeli lep večer. Zato so tudi v soboto, dne 23. nov. 1935 ljubitelji glasbe napolnili sokolsko dvorano. Prvi del večera je obsegal koncertne točke in s'cer Schubertovo H-mol simfonijo, Kellerjevo uverturo in Poppyjevo štiridelno suito. Vse točke so bile izvajane precizno in z občutjem ter jih je občinstvo nagradilo z ogromnim aplavzom. K temu lepemu uspehu čestitam prof. Justinu in marljivim članom odseka. Po koncertu se je razvil ples, vesel in razgiban. Le prehitro je minil čas in s težkim srcem smo se razšli. Našim vrlim godbenikom hvala in na skorajšne svidenjel! **Gornja Lendava:**

— **Poštni urad na cesti?** Poštnemu uradu so odpovedani s 1. dec. sedanji prostori, tako da je primorana pošt. gospodična iskati novih lokalov za pošto in stanovanje. Vprašanje je če jih dobi? Kajti v nasprotnem slučaju bo v pravem pomenu besede poštni urad na cesti. K stvari se povrnemo.

— **Kar sami se pooblaščajo.** V našem kraju se najdejo osebe, ki mislijo, da so „bog-bogova“ v občini. Vtika se namreč v stvari, ki jih nič ne brigajo. Zanimajo se, kaj raste na vrtu in kako je obdelan? Delajo svojevrstne zapisnike o zelatih glavah, fižolu, krompirju in slami. Zamenjajo poste svojega urada z drugim uradom. Z eno besedo: komandirati mislijo po svojih mili volji a oblast zato si kar

sami podelijo. Če bi ti oblastniki razumeli izrek „le kopitar sodi naj kopita“, bi gotovo ne vtikali svoj nos tja kjer ji nič ne brigaja. Ali ni lepše delati v slogi in miru? ?

— **Selo.** Pri nas se bo vršilo 8. decembra 1935 proščenje Sv. Miklavža. Pri tej priliki bo v rim. kat. kapelici slovesna služba božja.

— **Ivanjkovci.** Tukajšnja vinarska zadruga „Jeruzalemčan“ priredi svoj vsakoletni vinski sejem in to dne 7. januarja 1936 v tukajšnji dvorani. Pripuščena bodo le vina iz Ormoško-Ljutomerskega okoliša. Do takrat bodo vsa vina in tudi najboljša, popolnoma razvita in čista. Za proizvajalce kakor za kupce, bo to najprimernejši čas se prepričati o letošnji kvaliteti in skleniti kupčije.

— **Beltinci.** Dne 30. nov. 1935 ob pol 20. uri vprizori Sokolsko društvo Beltinci, v proslavo narodnega praznika „Ujedinjenja“ štiridejanko „Bratje“ od Janeza Jalen-a. Po igri ples v vseh prostorih hotela „Krona“. Svira godba iz M. Sobote. K lepi prireditvi vabimo vse članstvo in prijatelje Sokolstva. Zdravo!

Kletarsko društvo v Ormožu nudi vsem gostilničarjem in drugim svoja **pristna vina po znižani ceni.** Založno klet ter zastopstvo za šrez Murska Sobota in Doinja Lendava je pri **TITAN JANEŽU, gostilničarju v Črnelavcih.**

Še o komasaciji občin

Novine št. 47 od 24. 11. 1935 so obširno pisale o komasaciji občin. Med drugim navaja tudi, da je imela združitev glavni namen raztrgati kompaktnost prebivalcev rim. kat. vere. Dopisnik Novin se silno moti, ko trdi, da se je komasacija izvršila na verski podlagi ali s posebnim ozirom na gotove osebe. Povdarjamo ponovno, da se je združitev izvršila v sporazumu z narodom in oblastjo, ki prav gotovo ni nikdar favorizirala naroda poedinih veroizpovedi, niti ne posebne žetje gotovih oseb.

Neposredno blatenje narodnih funkcionarjev, ki so delali na združitvi v najboljsem prepričanju, da uredi to silno težavno zadevo v splošno zadovoljstvo, je za zdravo mislečega človeka, podlost, ki izhaja le iz osebne mržnje do vsega, kar ne trobi v njegov rog.

Zakon sicer dovoljuje spremembo združenih občin in kakor v Novinah čitamo, so tozadevni predlogi že na merodajnih mestih. Drugo pa je vprašanje, ali bodo z novo ureditvijo vsi občani zadovoljni, in če bo oblast našla spremembo za potrebno sedaj, ko se je narod izvršeni združitvi že prilagodil in ko ve, da je bil narod sedaj po hujškahih nagovorjen, naj zahteva novo pregrupacijo. Vloge in prošnje za odcepitev ene ali druge vasi imajo mogoče zakonsko osnovo. Kaj pa z ostalimi vasmi te občine, ki daes predstavljajo gotovo večino? Ni tako lahko to izvršiti, saj se je treba ozirati na splošnost in na želje prebivalcev cele občine.

Čudimo se uredništvu Novin, da meša vero v politične zadeve, ko bi vendar morale vedeti, da je prebivalstvo Prekmurja versko zelo pomešano in v svojih navsehajših čustvih občutljivo. Pri združenju občin niso bili merodajni nobeni verski nagibi, marveč težnja ustvariti čimbolj znosno in prijateljsko življenje po med občani.

Iz boljše hiše **vajenec in vajenka** se sprejmeta pri **URSULESKU PETER,** brivski salon Murska Sobota.

Kdaj bodo nove volitve?

Na seji banovinskega odbora J. R. Z. v Ljubljani je notranji minister dr. Anton Korošec o volitvah izjavil sledeče:

„Kdaj bodo nove volitve? To je odvisno od različnih okoliščin. Mi ne izključujemo sodelovanje s parlamentom: ako se bo lahko nemoteno in neovirano delalo s parlamentom, nam ni treba siliti na volitve. Preden pa gremo na volitve je treba, da prej nastopi tudi v prebivalstvu popolno pomirjenje, spoštovanje zakonov in vzpostavitev avtoritete državnih oblasti, zdrava konsolidacija notranjih razmer. Nazadnje pa lahko tudi izjavim, da vsaj mi od Jugoslovanske radikalne zajednice, ne bi radi šli na volitve, dokler ne bo stranka J. R. Z. dobro in solidno organizirana. Mogoče da gre to organiziranje malo bolj počasi, nego bi si mi vsi želeli. Po teh izvajanjih je lahko govoriti na vprašanje, kdaj pojedemo na volitve. Na volitve bomo šli, kadar bodo žandarji lahko brez skrbi spali v svojih kasarnah in kadar bodo sreski načelniki lahko mirno reševali v pisarnah svoje akte in kadar bodo stranke tako močne, da se bodo lahko same v največjem redu in miru privedle ves narod na voliše.

Obnovitev evang. podružnice v Selu.

Kakor kronika piše, je bila v 16. stoletju v Selu ena izmed najlepših in bogatejših evangeličanskih župnij v Prekmurju, katere zadnji župnik je bil Bossany Georg.

Verski boji in razprtije, ki so v tem času po Prekmurju neusmiljeno razdirali versko življenje, so to cve-točo župnijo in njeno imetje uničili. Toda uničiti niso mogle verskega prepričanja naroda, ki je kljub hudim težavam obdržal svojo versko prepričanje.

Preteklo je nad 300 let in zopet se je pri 500 evangeličanskih vernikih v Selu porodila želja, da bi se postopoma obnovila nekdanja evangeličanska župnija, začetkoma v obliki podružnice evang. župne fare v Križevcih.

V to svrhu bo 1. decembra 1935 ob 10. uri v Selu, po preteku 300 let, zopet prva evangeličanska služba božja in sicer v spomin nekdanje župnije ter v vzpodbudo za čimprejšnjo upostavitev evangeličanske kapelice v Selu.

Marsejski proces

Polnih 13 mesecev smo čakali na proces proti morilcem blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I., ki je bil ubit pred desetisočglavo množico v Marseilleu, v Franciji, v katero je prišel kot gost, kot apostol miru. Zločinci so bil takoj odkriti, a niso bili izročeni naši državi, da bi izrekla svojo pravično sodbo nad morilci voditelja in vladarja. Te dni pa so soudeleženci umora Mijo Kralj, Pospišil in Rajič stali pred poroto v Aixu. Njihov zagovornik, odvetnik Desbons pa je pred sodiščem nastopil v taki obliki, da so mu morali odvzeti pravico zagovora. To je bil tudi vzrok, da se je proces ponovno odgodil do meseca januarja. Vsa jugoslovenska javnost, ki ji je spomin na našega kralja-mučenika krvaveča rana, z ogorčenjem zre na postopanje francoskih oblasti in enodušno zahteva pravično osveto od francoskega pravosodja.

Navzkriž so si prišli.

Nekdanji sodelavci Novin, deloma iz Murske Sobote in iz tišinske fare, so se začeli v Bojevniku in Novinah prepirati. Prekmurški bojevniški dopisniki, niso zadovoljni z pisanjem Novin in se, po mišljenju Novin, vedno bolj nagibajo na Mačkovo stran. Povod je bil govor ob ponovni otvoritvi delovanja Prosvetnega društva na Tišini, v katerem je govornik povzdignil zasluge nekega častitljivega gospoda, ki je pri narodu priljubljen in prežet idealov. Tega gospoda si laste eni kot drugi za svojega somišljenika in to je jedro nastalih razprtij. Vendar pa moramo oporekati gotove objektivnosti tudi dopisniku Bojevnika, kajti tudi Novine imajo svojo slabo stran, saj si dovoljujejo označiti le one za poštene ljudi, ki se vrte okoli njihovega lista. Vsakdo ima pravico javno povedati svoje mnenje in radi tega ne zasluži pečata: nepošten.

Tudi okoli Novin so ljudje, ki si marsikaj po svoje prikrojijo ne meneč se, ali to odgovarja resnici ter jim je deveta brigaja če tako pisanje ruši ugled gotovih oseb.

Beležimo to le kot kronisti in nismo najmanj radovedni, kako se bo spor končal. Le žal nam je, da se javno poteguje za pridobitev onega, ki je bil vedno v političnem delovanju sila skromen in se je ravnal po mišljenju naroda — njegove ožje okolice.

Dvomimo pa, da bi bile Novine „glasilo ožjega kroga, še bolj ozkosrčnih ljudi“, kakor Bojevnik to piše, ko bi moralo biti dopisniku Bojevnika vendar znano, da so Novine že od nekdanji po Prekmurju najbolj razširjen list in da ima izdajatelj Novin neoporečene zasluge ne samo na torišču narodnih borb, marveč je premnogo storil tu na socijalnem polju, kar mu ljudstvo ne bo pozabilo.

Objava.

Dne 25. t. m. se je izvršila kolaudacija ceste na novo parceliranem zemljišču Jugoslovenske udružene banke med Radgonsko in Šolsko cesto. Komisija je ugotovila, da so vsa dela izvršena v popolnem redu in da odgovarjajo predpisom občine Murska Sobota.

Od parceliranega zemljišča je ena tretjina že prodana in zemljeknjižno prenešana na kupce. Ostalo banka prodaja pod ugodnimi pogoji.

NAZNANJAM

cenjenim odjemalcem in prijateljem, da sem

PRESELIL

svojo **TRGOVINO Z MEŠANIM BLAGOM V ISTO ULICO št. 23.**

zraven apoteke g. Dr. Bilič-a. **GAŠPAR JOSIP** trgovina z mešanim blagom **M. SOBOTA**

SOKOL

Čuvajte Jugoslavijo!
Vsemu članstvu.

Državni in narodni praznik „Ujedinjenja“ bo Sokolstvo proslavilo tudi letos na najslovesnejši način.

V Murški Soboti bodo v ta namen sledeče prireditve:

Na predvečer, dne 30. XI. 1935 ob 20. uri „Akademija“ pri kateri nastopijo vsi oddelki ter društveni orkester.

Na praznik, dne 1. decembra 1935: Svečanih božjih služb se udeležijo vse članstvo v civilii z znakom. Ob 11. uri bo v Sokolskem Domu slavnostna seja in zaobljuba novo pristopivših članov.

Zaobljubo morajo položiti vsi, ki še dosedaj iz kateregakoli vzroka niso položili, kakor tudi oni naraščalniki, ki prestopijo letos v članstvo.

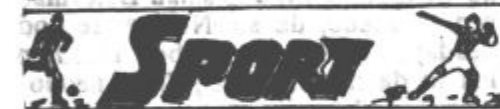
Na ta dan bomo v korist „Socijalnega fonda Viteškega Kralja Aleksandra I. Zedinitelja“ prodajali „Sokolska srca“.

Pozivamo vse članstvo, da se vseh prireditev v proslavo našega praznika, polnoštevilno udeleži.

Člani s slavnostnim krojem prejmejo posebna navodila.

Zdravo!

Uprava.

Olimpijske igre v Berlinu.

Le nekaj mesecev nas še loči od velikih sportnih tekmovanj, na katerih se bodo zbrali najodličnejši sinovi vseh kulturnih držav, da demonstrirajo najplemenitejši smoter človeštva, sodelovanje vseh narodov v plemeniti in junaški borbi.

Zgodovina olimpijskih iger sega v dobo starih Grkov, ki so prirejevali vsako četrto leto velika tekmovanja. Na sporedu starih grških olimpijskih iger so bile lahkoatletске točke (teki, meti, skoki) in rokoborba, ki odgovarja kombinaciji današnjega boksa in rokoborbe prostega stila. Zmagovalci teh iger so postali pravi narodni junaki in dobili so neprecenljiva darila, privilegije in odlikovanja. Olimpijske igre so za časa rimskega imperija, ko so začeli ceniti le drzne bojne čine, bolj in bolj izgubljale na svojem pomenu, dokler jih ni končno cesar Teodozij definitivno ukinil.

Mentaliteta po preseljevanju narodov ni čutila potrebe po sportnih borbah, saj je imel vsakdo dovolj prilike pokazati svoje sposobnosti v neprestanih bojih.

Šele 19. stoletje je prineslo telesni vzgoji novo življenje, sportne panoge so si utirale pot v vse kulturne države in navdušen prijatelj sporta, Francoz baron Coubertin je sprožil leta 1894. idejo, da bi po grškem vzoru priredili kulturne države sveta, vsako četrto leto sportne prireditve, katere naj bi nosile ime olimpijske igre. Prizadevanja navdušenega sportnika niso bila zaman. Leta 1896. je mednarodna olimpijska zveza priredila prve olimpijske igre na klasičnih grških tleh, v atenskem stadionu. Nc. (Nadaljevanje sledi.)

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Finančni minister je poslal razpis

vsem banskim upravam, da opozore vse občine, da je vsaka občinska trošarina na električni tok prepovedana.

Bankovce po 500 Din dobimo.

Narodna banka bo izdala v svrhu olajšanja plačilnega prometa bankovce po 500 Din. Ker se pogosto pojavljajo falzifikati srebrnikov po 50 Din, bo Narodna banka te srebrnike vzela iz prometa, mesto njih pa izdala papirnate bankovce po 50 Din.

Uveden bo privatni kliring z Nemčijo.

Naš aktivni saldo v klirinškem prometu z Nemčijo je narasel dne 14. novembra že na blizu 350 milijonov Din ter je treba na plačila čakati nad 6 mesecev. Zaradi tega ponovnega dviga naših terjatev, namerava Narodna banka vpeljati v sporazumu z finančnim ministrom v klirinškem prometu z Nemčijo privatni kliring, kakor je obstojal do nedavnega z Italijo. Uvozniki bi v tem primeru mogli vplačati polovico svojih plačil v klirinških nakaznicah, ki bi jih kupili na naših borzah od naših izvoznikov. Ker bi bil tečaj klirinških nakaznic nižji, bi se z uvedbo privatnega kliringa uvoz iz Nemčije gotovo povečal in naši izvozniki bi prišli preje do denarja. Uvedba privatnega kliringa z Nemčijo je tem bolj nujna, ker je Narodna banka že ustavila dajanje predujmov na klirinške terjatve proti Nemčijo.

Poslovodja Bat'e v Mariboru:

Obsojen od Mestnega poglavarstva na 8000 Din in trikratno takso. Obenem odvzeta prodajalnici Bat'e v Mariboru za eno leto pravica izvrševanja obrta.

Kakor mnogi drugi poslovodje prodajalnic Bat'e, tako je tudi mariborski označil s posebnimi letaki, da bo njegova prodajalnica prodajala veliko količino čevljev, z malimi napakami, po zelo znižanih cenah. V Mariboru so ti letaki, ki so se delili v

tisočih izvodov, oznanjali, da se bo prodalo 10 000 parov čevljev z majhnimi napakami, po povprečno polovični ceni.

Za Maribor je to ogromna količina čevljev in naravno je, da bi bil s to količino trg kar poplavljen in da bi prišel v popoln nered. Prav tako pa je tudi jasno, da bi mestni in drugi čevljarji morali kar zapreti svoje prodajalnice, ker bi teh 10 000 parov čevljev tako napolnilo trg, da nebi več imeli odjemalcev.

Zato je Združenje čevljarjev v Mariboru, v zaščito svojih članov in v interesu domačega čevljarskega obrta, vložilo na mestno poglavarstvo v Mariboru prijavo zaradi kršitve obrtnega zakona. Mestno poglavarstvo je nato predložilo prijavo združenja v izjavo Zbornici za TOI, ki je potrdila upravičenost prijave Združenja čevljarjev.

Na podlagi te izjave ter ugotovitev, ki jih je zbralo mestno poglavarstvo, je nato mestno poglavarstvo v Mariboru kaznovalo Alberta Fuscha, poslovodjo Bat'e, jugosl. tvornice gume i obuče, d. d. Borovo, prodajalca v Mariboru, radi prekrška § 168 (razširjanje brez odobritve reklamnih letakov) ter § 158 (nedovoljene razprodaje) po § 399, odst. 1. točke 2. z globo 8000 Din, odnosno s 30 dnevni zaporom, po čl. 52 zakona o taksah pa s trikratno takso v znesku 900 Din ter plačilom takse za razsodbo v višini Din 150.—

Obenem je Mestno poglavarstvo tvrdilo „Bat'a, jug. tvornici gume i obuče d. d. Borovo“, prodajalci v Mariboru na podstavi § 400, odst. 2. točke 2. zakona o obrtih odvzelo za eno leto pravico izvrševati obrt.

V svoji razsodbi ugotavlja Mestno poglavarstvo v Mariboru, da je bil prekršek izvršen s tem, ker je dal poslovodja prodajalnice Bat'e v Mariboru, dne 2. oktobra 1935. brez odobritve oblasti deliti po Mariboru 6000 do 10 000 reklamnih letakov, ki so oznanjali prodajo 10 000 parov raznih čevljev z malimi napakami po globoko znižanih cenah (povprečno 50%). Obenem je imel te znižane cene izvešene tudi v izložbi. S tem se je ustvarilo v javnosti prepričanje, da gre za razprodajo. § 158. pa jasno in

izrečno pravi, da je neglede na naziv dopustna razprodaja, da se čim hitreje na drobno razproda blago, le po predhodni odobritvi pristojnega občnega upravnega oblastva prve stopnje, to je v konkretnem primeru mestnega poglavarstva. Razsodba mestnega poglavarstva je zato tudi v polni meri utemeljena.

Po vsej verjetnosti se bo seveda Bata proti tej razsodbi pritožil na Bansko upravo, dvomimo pa, da bi imel uspeh, ker je razsodba mestnega poglavarstva le predobro utemeljena. Zato tudi ni potreben k razsodbi noben komentar ter zadostuje pripomba, da so vsi gospodarski krogi sprejeli razsodbo mestnega poglavarstva v Mariboru z največjim zadoščenjem.

Nekaj pa moramo le še dostaviti in to se tiče oznanila v letaku, da se bodo prodajali čevlji z malimi napakami. Kakor uči primer v Novem Sadu, zida Bata prav na to pripombo o defektnih čevljih posebno veliko. Mnenja pa smo, da brez podlage. V Novem Sadu se razprodaja 5000 parov čevljev z malimi napakami, v Mariboru 10.000 čevljev, ali mar izdeluje Bata defektne čevlje v tako velikem obsegu? Ali tako malo pazi na izdelavo? Ali dela napake le zato, da more čevlje prodajati ceneje? Vse to so vprašanja, ki se postavljajo sama in ki jih pri oceni postopanja poslovodji prodajalnic Bate ni mogoče prezreti?

Z vso odločnostjo moramo zato tudi povedati, da v Sloveniji takšno postopanje ni v navadi, ker se pri nas izdeluje dobro blago in zato nihče ne razglašajo široko, da ima kar na debelo v zalogi manjvredno blago. Pri nas so ljudje na dovršenost izdelka ponosni, ne pa na blago, ki ga zaradi napak morajo prodajati po polovični ceni.

Kdor pa hoče na slovenskem trgu prodajati, ta se mora tudi ravnati po šegah in zakonih, ki veljajo na našem trgu. Hočemo, da je naša trgovina solidna, da dobi kupec polnovredno blago in ne moremo dopustiti, da bi manjvredno blago uničilo konkurenčno sposobnost našega obrtnika in trgovca!

Tudi na ta moment se ne sme pozabiti pri presoji našega konkretnega primera.

HORNYPHON

je najboljši in najcenejši!

Cene našim predmetom, posebno radio-aparatom, smo globoko znižali
Poleg tega: znižani **Novi aparat** z garantirano dobrim sprejemom dobite že **za Din 1955.—**
mesečni obroki.

Najmanjši mesečni obrok Din 120.—

Waterijski aparat: 3, 4, 5 in 6 cevni, vsi z 2 voltnim akumulatorjem in permanent-dinamičnim zvočnikom.

Najboljši ameriški aparat HIS MASTER!

Dospete so že nove pošiljke koles OPEL z dvojnimi gitter okvirjem.
za leto 1936 PUCH, STYRIA-DÜRKOPP, VICTORIJA

Znižana cena, mesečni obroki po Din 100.—.

Trgovina radio-aparatom
in tehničnih predmetov

Štivan Ernest, M. Sobota.